

МИРЈАНА ДЕТЕЛИЋ

Мирјана Детелић, рођена 27. 12. 1950. године у Београду, у коме је стекла основно, средње и високо школско образовање. Дипломирала је 1974. године на Филолошком факултету у Београду – Одсек за општу књижевност са теоријом књижевности. Постдипломске студије завршава на истом факултету 1984. године одбранивши магистарски рад: *Поређење у пословицама Вукове збирке*. Под менторством проф. др Наде Милошевић-Ђорђевић је 1992. одбранила докторску тезу под насловом *Поетика простора у српској десетерачкој епизи*. Од 1976. до 1994. радила је у САНУ као асистент Одбора за проучавање историје књижев-

ности. Од 1994. до данас запослена је у Балканолошком институту САНУ прво као научни сарадник (до 1997), а потом као виши научни сарадник. У школској години 1999/2000. предавала је – у звању доцента – Народну књижевност на Филозофском факултету у Нишу (Одсек за српски језик и књижевност). У Центру за научна истраживања САНУ и Универзитета у Крагујевцу, од његовог оснивања 1992, има функцију заменика начелника Одсека за језик и књижевност. У раду Одбора САНУ за проучавање историје књижевности учествује без прекида као стални сарадник, а потом као члан.

Бави се поетиком усмених књижевних форми са становишта фолклористике и теорије књижевности. За монографију *Митски простор и епика* добила је награду „Станислав Винавер“ за „нај-

вреднију прву књигу на српском језику у 1993. години“. У оквиру компетенција које има у крагујевачком Центру за научна истраживања, организовала је 1996. циклус предавања *Од мита до фолка* и уредила зборник радова под истим насловом. Такође, у истом својству, уредила је јубиларни зборник радова *Култ светих на Балкану* посвећен двехиљадитој годишњици хришћанства. Поред основне, бави се и двома комплементним темама: теоријском артикулацијом утицаја усмених поетика на дело Иве Андрића (о чему је написала више радова) и поетиком града у српској и муслиманској десетерачкој епизи (што треба да резултира истоименом монографијом).

Учествовала је на више домаћих и међународних научних скупова и више пута боравила, на основу међуакадемијске размене, у иностранству (Велика Британија, Шведска, Чешка).

БИБЛИОГРАФИЈА

КЊИГЕ

1. *Митски простор и епика*, САНУ & АИЗ „Досије“, Београд 1992, 347 стр. (Посебна издања САНУ, књ. DCXVI, Одељење језика и књижевности књ. 46).

2. *Урок и невеста. Поетика епске формуле*, Балканолошки институт САНУ и Центар за научна истраживања у Крагујевцу, Београд 1996, 232 стр.

ПРИРЕЂЕНЕ КЊИГЕ

3. *Од мита до фолка*, Лицеум 2, Крагујевац, 1996.

4. *Култ светих на Балкану*, Лицеум 5, Крагујевац 2001.

СТУДИЈЕ, ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ

1976

5. *Svet – nesmiren i nezaustavljiv*. Поговор у књизи: Tomas Hardi, *Žena s maštom i druge pripovetke*, „Reč i misao“, jubilarно kolo, Beograd 1976, 123–130.

1982

6. *Магијско и окултно у теоријским радовима и поезији В. Б. Јејтса*, Књижевност 1–2, Београд 1982, 210–230.

1984

7. *Povodom Stihije Milutina Petrovića*, III program Radio Beograda I/60, Beograd 1984, 39–42.

1985

8. *Особине поређења код Ракића и Дуса*, Српски симболизам – типолошка проучавања, Научни скупови САНУ XXII/4, Београд 1985, 485–499.

9. *Пословичко поређење и пословице*, Зборник Матице српске за књижевност и језик XXXIII/2, Нови Сад 1985, 349–375.

1986

10. *Модели епског и обредног простора у Женидби Душановој*, Књижевна историја XIX/73–74, Београд 1986, 33–43.

1987

11. *O ontološkom statusu trivijalne književnosti*, Trivijalna knjievnost, Beograd 1987, 62–66.

1988

12. *Читање простора у Вуковој песми Женидба Душанова*, Сопоћанска виђења 7, Нови Пазар 1988, 114–125.

1989

13. *Поетика фантастичног простора у српској народној бајци*, Српска фантастика – натприродно и фантастично у српској књижевности, Београд 1989, 159–168 (Научни скупови САНУ XLIV/9).

14. *Епски мотив смрти у гори – смрт под прстеном*, Сопоћанска виђења 8, Нови Пазар 1989, 61–65.

1990

15. *Епско поље Косово између неба и земље*, Сопоћанска виђења 9, Нови Пазар 1990.

1991

16. *Ка поетици простора у српској десетерачкој епици*, Књижевна историја, нова серија XXIII/85, Београд 1991, 7–27.

1994

17. *What Does Literature Do to Magic and Why?*, The Magical and Aesthetic in the Folklore of Balkan Slavs, Papers of International Conference, Library Vuk Karadžić, Belgrade 1994, 39–44.

18. *Вуци, свеци и остали*, Књижевност 10–11, Београд 1994; Lettre internationale 4/94, Belgrade 1098–1102.

19. *О могућностима реконструкције митског лика светог Саве у српској десетерачкој епици*, Balcanica XXV–1, Београд 1994, 257–264.

1995

20. *Šta književnost radi magiji i zašto?*, Reč 6, Београд 1995, 77–80.

21. *Ка поетици епске формуле*, Књижевна историја XXVII/97, Београд 1995, 321–347.

1996

22. *The Function and Significance of Formula in Serbian Decasyllabic Epic Poetry*, Balcanica XXVII, Beograd 1996, 217–249.

23. *Туђинка и странац. Још једно читање „Аникиних времена“*, Свеске Задужбине Иве Андрића 13, Београд 1996, 124–138.

24. *О овом зборнику*, Од мита до фолка, Лицеум 2, Крагујевац 1996, 7–14 (Предговор).

25. *Магла и маглићи. Једно теоријско питање*, Књижевна историја, XXVIII/100, Београд 1996, 399–411.

1997

26. *Од мита до формуле. У част Алојза Шмауса*, Мит. Зборник радова, Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет, Нови Сад 1996, 13–20.

27. *Клише и формула као средства за кодирање костију и меса у народним бајкама*, Кодови словенских култура 2. Храна, Београд 1997, 101–128.

28. *Чекајући врлог Фортинбраса*. Приказ часописа Кодови словенских култура 1, Књижевна историја 101, Београд 1997.

29. *Варке. О концепцији простора у Андрићевој „Травничкој хроници“*, Из књижевности. Поетика – критика – историја, Зборник радова у част академика Предрага Палавестре, Институт за књижевност и уметност, Београд 1997, 277–286.

1998

30. *Света Петка и петак*, Источник 24, Београд 1998, 66–76.

31. *Блажена дистанца: о говору и причи у „Проклетој авлији“*, Свеске Задужбине Иве Андрића 14, Београд 1998, 157–164.

32. *Zašto se pričaju priče, pogovor u knjizi: Svetlana Bezdanov Gostimir, Bajka u svetu medija*, Institut za film, Beograd 1998, 189–194.

33. *Flesh and Bones: On Literary and Real Codes in Fairy Tales*, Balcanica XXIX, Beograd 1998, 269–305.

1999

34. *Зашто се причају приче*, Иновације у настави. Часопис за савремену наставу 3/98, Београд 1999, 51–53.

35. „*Наши*“ и „*њихови*“ градови, Липар 2, Крагујевац 1999.

36. *Место сусрета људског и нељудског света у епизи (Прилог проучавању узајамног дејства књижевних и некњижевних чињеница у моделовању епског текста)*, Расковник 95–98, Београд 1999, 120–135.

2000

37. *Жена на капији*, Свеске Задужбине Иве Андрића 17, Београд 2000, 245–260.

38. *О стиду, страху, кривици и бесу*, Књижевне новине LI-II/1015–1016, Београд 2000, 2.

39. *Место еротике у српској усменој епизи*, Еротско у фолклору Словена, Београд 2000, 339–414.

40. *О стиду, страху, кривици и бесу*, www.ac.wvu.edu/ikritika/Detelic.pdf

41. *О стиду, страху, кривици и бесу*, www.borut.com/library/a_detelm.htm

2001

42. *Света Петка у сивој зони усмене књижевности*, Култ светих на Балкану, Лицеум 5 Београд–Крагујевац 2001, 123–136.

43. *О овом зборнику*, Култ светих на Балкану, Лицеум 5, Београд–Крагујевац 2001, 7–9.

44. *Свети Сисин у сивој зони усмене књижевности*, Источник (у штампи).

45. *St. Sisinnius in „twilight zone“ of oral literature*, *Studia mythologica slavica* 4, Pisa 2001 (у штампи).

